

Kupujmo
Victory
BONDE
in
ZNAMKE

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., MONDAY MORNING, SEPTEMBER 24, 1945

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

Manilo delničarjem North American Banke

Delničarji slovenske banke, The North American Banke, so dne 18. septembra odobrili povečati delniški sklad iz 5,000 delnic.

Vak delničar bo prejel po pošti takozvane "WARRANTS," pravice za nakup delnic po \$27.50 v tolikem številu, kolikor se lastuje sedaj.

Vak bo prejel tudi pismo, "LETTER OF TRANSMITTAL," kar pomeni navodilo banki, na koga naj se delnice napiše.

Vak naj podpisuje obe listini: "WARRANTS," naj se podpisuje, "LETTER OF TRANSMITTAL," pa po izpolnitvi na predpisanih listinah vrne s čekom v priloženi kuverti.

Vak tudi sami zglasite v banki, bilo v glavnemu uradu na 111 Clair Ave., ali pa 15619 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio.

VAŽNO: Čas, da ste delničarji deležni te cene, je določen na 1. oktobra 1945. S tem dnem zapadejo pravice do cene.

Vak, ali še za bolj jasna poročila lahko pokličete v banko na 6063, ali pa IVanhoe 2400. Ako bi kdo želel, da se zastopnik banke na njih domu za razgovor, se bo tudi ugodno.

Vakemu direktoriju banke se za naklonjenost odobritve predložitelnih delnic najiskrenejše zahvaljujem v veliki nadi, da naše SLOVENSKO in NARODNO bančno podjetje bo še bolj od sedaj, kot je tako sijajno do sedaj. Ponosni smo na delajmo za skupno korist svojega naroda.

ANTON GRDINA,
predsednik, N. A. Banke.

Divji vozniki po Euclid aveniji sta bila ubita

detektiv in voznik

Cleveland, O. — V soboto večer, po osmi uri, je dobi-
telska policija obvestilo,
da je ukraden 1937 Ford
Euclid Ave. in v Char-
leuclidski policija je ob-
vestila, naj pazijo na avto.
Prijatelj east clevelandke
sta skočila v patroljni
avtomobil McGill in detektiv
Na Euclid aveniji in
Rd. sta dohitela ukraden
Detektiv je stopil iz
avta tako, da je stal z
na ukradenem avtu ter
vozniku naj ustavi. Ta
je bolj pognal. Tedaj
detektiv potegnil samo-
dvakrat sprožil. Obe
zadel voznika, ena v
prsa.

pa ukraden Ford, ki
brez voznika, skočil

Razne vesti od naših borcev v službi

Strica Sama

na Pacifiku in Atlantiku. Kon-
cem meseca bo šel v službo v
Key West, Florida. Kdor bi rad
govoril z njim naj pokliče EX
1904. Svoje čase je prebival v
Euclidu. Njegov novi naslov bo:
Bill Kern, RDM 3/C, NPTU No.
5, Boca Chica, NAS, Key West,
Fla.

Cpl. Frank Tomažič, sin Mr.
in Mrs. Tomažič iz 723 E. 157.
St. je bil častno odpuščen iz ar-
made, kjer je služil štiri leta in
pol.

Sgt. Anthony Božeglav, sin
Mr. in Mrs. Anton Božeglav,
Chardon Rd., Wickliffe, O. je bil
častno odpuščen po štirih letih
službe pri ameriški konjenici.
Več kot eno leto je služil po ra-
znih evropskih bojiščih.

Pri 83 letih je sam vozil
eroplan

Los Angeles. — James Mon-
tee, star 83 let, je oni dan na-
pravi skušnjo za pilota. Za
njegova leta je skušnjo dobro
prestal, ko je prvič sam vozil
letalo.

Tramte iz 1103 E. 64.
na vozniku sinu na naslov:
Howard A. Tramte, 4502-
E. 83 Bn. 15th Trng.
Camp Fan-

Kern, RDM 3/C je prišel
na dopust. V službi pri-
del je že dve leti ter je bil

PA MENDA JA NE!

Mi smo že nekajkrat tr-
dili, da v Jugoslaviji danes
ni nobene demokracije.
Reklo se nam je, da zavi-
jamo, kakopak. Toda, čuj-
te in strmite, kaj pravi
"Proletarec" v svoji zadnji
številki o demokraciji v
Jugoslaviji. "... sedanja
vlada, ki — to lahko pri-
znamo vsi — ne daje kaj
prida važnosti demokraciji
naše sorte. ... Pod našo
"sorto" razume Proletarec
najbrže ameriško demokra-
cijo in na tako torej Tito-
va vlada ne daje "kaj pri-
da važnosti," ali z drugi-
mi besedami — nič!

Avna unija prosi za

volitve, če naj gre na
stavko ali ne

Detroit, Mich. — Avna unija
(CIO) je prosila vladni delavski
odbor, naj razpiše volitve pri
General Motors Corp., pri kate-
rih naj delavci odločajo, če
gredo na stavko ali ne, ako kom-
panija ne dovoli 30% zvišanja
mezd. Ako bo vladni odbor ta-
ke volitve odobril, bodo na 24.
oktobra.

Unija pravi, da zahteva zvi-
šanje mezd pri General Motors
iz dveh vzrokov. Prvič je to naj-
večja avna družba in drugič,
ako bodo delavci zmagali za pri-
boljšanje tukaj, bodo dobili zvi-
šanje tudi pri drugih avtnih
družbah.

Brez tega je v Detroitu več
kot 90,000 delavcev pri avtnih
družbah brez dela iz tega ali
onega vzroka.

Obsojeni gledališki igralci

Tudi gledališkim umetnikom
niso priznale komunisti v
Ljubljani. V Ljudski pravici z
dne 8. julija beremo: "Pred so-
diščem slovenske narodne časti,
ki mu je predsedoval tovariš
Strasser Vinko, se je danes po-
polodne zagovarjalo 18 članov
ljublanskega narodnega gleda-
lišča. Obsojeni so bili na kaz-
ni prisilnega dela od 1 — 5 let,
izgube častnih pravic do 10 let
ter zaplenbo premoženja sle-
deči: Debevc Ciril, Podgoršek
Vinko, Fabijan Viktor, Gregore
Janko, Šušteršič Angela, Kir-
bos Angela, Lipovšek Marjan,
Buh Angela, Boltar, Ukmarje-
va, Šaričeva, Hevbalova, Šest,
Kogejeva, Slavčeva. Oproščeni
pa so bili: Jan, Verdonik in Li-
pah.

Star 102 leti in bi se rad

poročil

Norfolk, Va. — William Mc-
Phaile, zamorec, star 102 leti, je
dobil na sodnijski poročilo do-
voljenje. Nevesta je stara 63 let.
Vsak izmed njiju je bil že dva-
krat poročen.

DEČKO JE PADEL

IZ LETALA, KO JE

MATI GLEDALA

Lincoln, Neb. — Howard
Hagaman, star 16 let, je padel
iz letala z višine 1,500 čevljev in
se ubil. Dečko se je vozil v ar-
madnem letalu, kamor so ga le-
tali zveli.

Letalo je delalo razne vaje in
ko ga je pilot obrnil na hrbet,
je fant padel ven. Kot trdijo, se
je pretrgal pas, s katerim je bil
privezan na sedež. Dečkova ma-
ti je omedlela, ko je gledala,
kako je sin padal proti zemlji.

Hirohito je odstopil, trdijo Kitajci

Japonci pa to odločno zanikajo

ROKO SI JE SAM ODREZAL Z ŽEPNIM NOŽEM

Joliet, Ill. — Robert Lamp-
ing, 34 let star farmar, si je z
žepnim nožem odrezal desno ro-
ko dva palca nad zapestjem po-
tem, ko mu jo je zmečkal stroj.
Potem je šel četrt milje do far-
me svojega očeta, tam dobil
avto in se odpeljal proti bolni-
šnici. Na potu ga je srečal brat
in ta je potem naprej vozil tr-
dnega brata do zdravnika.

Guverner Lausche je apeliral na vlado, naj konča stavko

Stavka delavcev pri oljnih re-
finerijah po deželi grozi usta-
viti ves gazolin in olje za avto-
mobile. V Clevelandu je zaloge
morda za par tednov. Najmanj
ena tretjina vsega dotoka gazo-
lina je bila ustavljena po deželi.

Guverner Lausche spoznava
resen položaj in je apeliral na
delavskega tajnika Schwel-
bacha, naj zavzame tako akcijo
v tej stavki, da bo zavarovala
državljanstvo in drugo ekonomijo,
ki ni v zvezi s tem sporom.

Unija oljnih delavcev (CIO)
skuša sama ustaviti poplavo
stavke s tem, da je apelirala na
delavce, naj ne začnejo nadalj-
nih stavk, dokler ne bodo zvede-
li rezultata sestanka med unijo
in oljnimi družbami jutri v Chi-
cagu.

Unija zahteva, da dobe delav-
ci plačano za 52 ur, čeprav bodo
delali samo 40 ur na teden.
Standard Oil Co. pravi, da je
pri volji stopiti v dogovore, da
se delavcem izboljša plača, če bo
družba začela obratovati 40 ur
na teden. Toda unija je šla na
stavko, še predno je oljna dru-
žba skrajšala delovni teden, kar
je kršenje sedanje pogodbe med
unijo in kompanijo.

S poukom za državljan- stvo bodo pričeli

Tekoči teden bodo odprli
pouk za državljanstvo v raznih
šolah in drugih prostorih. Pouk
vodi Citizen Bureau. Pouk bo
enkrat na teden in sicer od 7 do
9 zvečer.

Kdor dela ponoči in se teh te-
čajev zvečer ne more udeležiti,
bo lahko prišel k pouku v urad
Citizen Bureau ob torkih ob 9.
zjutraj.

Na vzhodni strani mesta bo
pouk v sledečih prostorih: javna
knjižnica na Broadway in 55. St.
ob četrtkih; Collinwood knji-
žnica, 856 E. 152. St. ob torkih;
Norwood knjižnica 6405 Supe-
rior Ave. ob ponedeljkih.

Nazadnji strani mesta: Car-
negie knjižnica, Fulton in
Bridge Ave. ob četrtkih, South
knjižnica, Scranton in Clark, ob
petkih.

Za prošnje v državljanstvu je
odprt urad Citizen Bureau v
Marshall Bldg. vsak dan, ob če-
trtkih pa tudi zvečer od 6:30 do
8:30. Tukaj se dobi vsa poja-
snila glede državljanstva in na-
selništva.

NAM JE TUKAJ DOBRO, ZATO SE PRI VSAKI PRILIKI SPOMNI- MO NA BEGUNCE

MacArthur naznanja, da bo začela vojaška sodnija v teku enega meseca zasliševati japonske vojne zločince.

Tokio, 23. sept. — Radio iz Čungkinga, Kitajska, je za-
trjeval, da je japonski cesar Hirohito odstopil, da bi tako
ne prišel na listo vojnih zločincev. Premier Japonske, Kuni-
je takoj zatem zatrdil ameriškim vojaškim oblastem, da ni
na tem poročilu nobene resnice in da je Hirohito potreben
na svojem mestu, da drži narod skupaj v tem času zme-
šnjave.

Kitajsko poročilo ničesar ne
omenja, na kak način bi mogel
Hirohito pobegniti, da ne bi bil
obtožen kot vojni zločinec, pa
naj je že na prestolu ali ne.

Danes se je izročil oblastem
eden prvih japonskih generalov,
Kenji Doihara. Zaprl so ga v
ječo, kjer je že 34 drugih odli-
čnih Japoncev, ki so na listi voj-
nih zločincev.

Glavni stan generala Mac-
Arthurja je izjavil, da bo prišel
bivši diktator Tojo in drugi voj-
ni zločinci pred vojaško sodišče
zaveznikov v kratkem, morda
že v teku enega meseca.

General MacArthur je ukazal
japonski vladi, da začne z raci-
oniranjem redkih komoditet, da
bodo enakomerno razdeljene med
prebivalstvom.

Tojo, ki je imel na Japonskem
tako moč kot Hitler v Nemčiji
ali Mussolini v Italiji, je na po-
tu okrevanja po poskušnem sa-
momoru.

NOVI GROBOVI

Frank Ferenčak

Sinoči je umrl na domu Jo-
seph Kovacha, Stevens Blvd.,
Willoughby, O. Frank Feren-
čak, star 72 let. Bil je vdovec;
žena mu je umrla pred 7 leti.
Pogreb ima v oskrbi Grdinov
pogrebni zavod. Čas pogreba še
ni določen.

Eli Stepanovich

V soboto popoldne je umrl v
mestni bolnišnici Eli Stepano-
vich, star 74 let. Bil je vdovec
in je prebival na 1409 E. 26. St.
Pogreb ima v oskrbi Grdinov
pogrebni zavod. Čas pogreba
še ni določen.

V Parizu narod pleni trgovine za hrano

Pariz. — Po celi Franciji
groze nemiri zaradi lakote. V
Parizu in Toulonu je lačna
množica vdrla v trgovine in
skladišča ter odnesla živež. Ne-
miri se večajo kljub obljubam
vlade, da bo na zimo več hrane.

V Toulonu so ljudje odnesli
50 ton živeža in na pomoč je bi-
la poklicana povečana policija.
V Montpelierju so lačni ljudje
vpriporili masni pohod na mest-
no hišo.

Časopisje je na strani naroda
in dolgi vladi, da ne stori svo-
je dolžnosti.

Demokratska kozmopolit- ska liga se zavzema za Matowitza

Demokratska kozmopolit-
ska liga v Clevelandu je sprejela re-
solucijo, v kateri izraža liga
"polno zaupanje v bivšega poli-
cijskega načelnika Matowitza, v
njegovo poštenje in zmožnost."

Kot znano je župan Burke od-
stavil Matowitza, ker ni storil
ničesar proti hazardnim igra-
lcam v mestu. Matowitz bo
predložil svojo pritožbo v sredo
pred civilno komisijo, ki bo od-
ločila, če suspendacija policijs-
kega načelnika obvelja ali ne.

SPOMNITE SE SLOVENSKIH
BEGUNCEV S KAKIM DAROM

Tedenski koledar za racioniranje

MESO sirovo maslo, ribje konzerve — Rdeče znamke V-2 do
Q-1 so v veljavi zdaj. V-2 do Z-2 so v veljavi do 30. septembra.
SLADKOR — Znamka 38, vsaka za 5 funtov, je veljavna do
31. decembra.

ČEVLJI — Znamke 1, 2, 3 in 4 iz knjige 3 "airplane" so ve-
ljavne do preklica.

KOLESA — Avtnih koles za potniške avte ni treba dati pre-
gledati razen če potrebujejo nova. Kolesa komercialnih vozil pa
je treba dati pregledati vsakih 6 mesecev ali na vsakih 5,000 milj.
kar pride prej.

Razne drobne novice iz Clevelanda in pa te okolice

Poboj v St. Jerneju

Mrs. Ana Hrovat, 4084 E.
144. St. je preela pismo od
Franja Meh iz Zagreba, ki opi-
suje, kako so Nemci morili v št.
Jerneju. Na 24. oktobra 1943 so
pomorili 27 moških, med njimi
so bili: Frank Janžević (dobro
pозnan v Newburgu), Japelov
Karel, Bakšetov Nack, Nacetova
dva, Mlaskočev Stanko, Hama-
nov Francel, Goriškova dva, Pa-
lenčev Francel in drugi. V pi-
smu pove tudi, da so stara ma-
ma umrla 18. februarja 1945.

Stikov bi radi

Captain Alojzij Klemenčič bi
rad pismenih zvez z sorodniki
svoje žene, hčerke Minke Cuj-
nikove iz Maribora in sicer bi
rad zvedel za naslove Frank in
Albine Smrekar v Clevelandu.
Njegov naslov je: Captain Aloj-
zij Klemenčič, Camp Chetnik,
Forli, Italij.

Osmo obletnica

V torek ob 8:15 bo darovana
v cerkvi sv. Vdla maša za po-
kojnega Johna Možina v spom-
nin 8. obletnice njegove smrti.

Kljud Ljubljani

Jutri zvečer ob osmih bo me-
sečna seja kluba "Ljubljana"
v navadnih prostorih.

Društva sv. Vida

Skupna društva fare sv. Vi-
da imajo redno sejo v sredo zve-
čer ob osmih. Vsi zastopniki in
zastopnice naj se gotovo udele-
žijo.

Dobro držite klobuke

Vladni vremenski urad na-
znanja, da bo danes zelo vetro-
vno, toda toplo. Toplomer se
bo vrtel okrog 87 stopinj. No-
čoj bo pa nekoliko močilo.

Plačajmo asessment

Jutri bo 25. dan v mesecu, ko
naši pridni tajniki in tajnice
pobirajo društvene asessmente.
Dajmo, da bodo naše obvezno-
sti do društev pravočasno po-
ravnanne, ker s tem vršimo samo
svojo dolžnost in pomagamo
društvenim uradnikom pri njih
težavnem delu.

Darovi za begunce

V našem uradu so bili izroče-
ni sledeči darovi za slovenske be-
gunce: Družina Joseph Mohar iz
Turner, Montana, je poslala
\$10.00 (lepo pozdravlja vse šte-
vilne znanke po Clevelandu);
Mr. in Mrs. Jörn Petrinčič, 1250
E. 58. St. sta darovala \$5.00; po
\$2: Mrs. Frances Pernus, 16115
Huntmere in neimenovana v
podporo listu. Iskrena hvala
vsem dobrotnikom za pomoč slo-
venskim revežem v tujini.

Zavezniki bodo pograbi- li Japoncem zlato

Los Angeles — Edwin Paul-
ley, ameriški član zavezniske
komisije za reparacije, je rekel
da bodo zavezniki pograbili Ja-
poncem zlato za vojno odškod-
nino. Baje imajo Japonci zlata
do 2 milijona dolarjev.

Ne bodo mu odrekli sobe v hotelu

Corpus Christi, Tex — Joe
Myer iz Tulsa, Okla. je prišel v
to mesto in hotel dobiti v hote-
lu prenočišče. Reklj so mu, da
ni nobene sobe prazne. Myer je
tedaj šel in hotel kupil. V hote-
lu je 91 sob.

AMERIŠKA DOMOVINA ZBIRA
PRISPEVKE ZA BEGUNCE

(JAMES DEBEVECO, Editor)

NAROČNINA:

SUBSCRIPTION RATES:

\$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents

23

No. 222 Mon. Sept. 24, 1945

Pisana mati

SPISAL J. F. MALOGRAJSKI

Kar je bilo, to se preduragačiti. Ali se meni mar bolje nego ali nisem živel mar noč jez? Toda jaz ne mi-
... jaz, ki sloni vse na meni! Če bi bili v moji koži, potem stavim glavo, da bi govorili drugače! Pogledajte na levo, poglejte na desno — povsod vse v neredu! V vsakem kotu me spomnja kaj, da ni prave ženske v hiši. Ne, ubijati se z deklami pri takem gospodarstvu, kakršno je naše, to je že zadnja! Tako ne gre, pa ne gre!

"Meni se dekla ne vidi tako napačna, kakor trdiš," odvrne oče. "Pridna je, da boš težko pridnejši dobil. Prva je zjutraj na nogah, zadnja gre zvečer spat. Pozna se ji, da se je učila pri rajci in da se je pri nji navadila, kako se mora."

Sin se je zganil, ko je oče omenil njegovo prvo ženo, vendar je poslušal, ko je ta dalje govoril:

"Da bi bilo vse v tako strašnem neredu, kakor praviš ti, jaz ne zapazim. Pa če bi bilo tudi, bi jaz še vedno mislil, da se ti zaradi tega ni treba ženiti. Dekel je dovolj! Ti ni ena pridna dovolj, izberi si drugo! Nekaj let bi se dalo, menim, na ta način potpeti, potem bo pa že Anica toliko odrasla, da bo prevzela lahko gospodinjstvo. Kaj ne, Anica?"

Ljubezno se je ozrl starček na deklico, ki je stala poleg njega. Oči so se mu v veselju zaiskrile, kakor bi bil prepričan, da doživi še to srečo, da bo ona gospodinja v hiši.

Anica ni vedela, kaj jo je dedek vprašal a čutila je dobroto, ki je sijala iz njegovega pogleda in v zvenela iz njegovih besed. Hvaležno je vprla vanj svoje lepo oko ter se oklenila njegove roke. Mlademu Makarju pa je bilo že vsega dovolj in bil je tem bolj nejevoljen, ker ni imel pametnega ugovora na očetove besede. Jezno udari z nogo ob tla ter čez odločno:

"E, kaj! Oženim se, pa je! Zdaj vsaj veste, kako in kaj! Povedal sem vam to, da ne boste imeli vzroka, kisati se, če pride v kratkem žena v hišo!"

Izreki začne hitro stopati po sobi gor in dol.

Oče je bil navajen takih, malo spoštljivih besed iz ust sinovih, zato ga niso iznenadile niti razgrele. Pomolčal je malo, potem pa izpregovoril mirno, a resno:

"Tvoja glava, tvoj svet! Kakor si postelješ, tako boš ležal. Stori, kakor veš in znaš. Ali to ti rečem, Anton: Vrtačke mi ne jemljij!"

V sinu je zavrelo. Vzbudila se mu je želja, da bi se maščeval še za tisto, ko je oče prvič preprečil, da se ni mogel ženiti po lastni volji. Odgovoril je torej zaničljivo in porogljivo:

(Dalje prihodnjič)

— Vsako leto položi svoje končne izpise v Zedinjenih državah povprečno 1,700 zobozdravnikov.

1945		SEPT.					1945	
Su	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa		
						1		
2	3	4	5	6	7	8		
9	10	11	12	13	14	15		
16	17	18	19	20	21	22		
23 30	24	25	26	27	28	29		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

SEPTEMBER

29. — St. Clair Grove št. 98 W. C. ples v SND na 6417 St. Clair Ave.

OCTOBER

6. — Little Flower Cadets ples v SND na 80. cesti.

20. — Društvo Loška dolina ples v auditoriju SND na St. Clair Ave.

21. — Prireditve Skupnih dru-

št. fare sv. Vida; ob treh popoldne v cerkveni dvorani. 28. — Mladinski pevski zbor škrjančki v SDD na Recher Ave.

1946

JANUAR

20. — praznovanje 10 letnice obstoja pevskega zbora Slovan v SDD na Recher Ave.

ODPRI SRCE, ODPRI ROKE...

(Nadaljevanje z 2 strani)

pred škofom Rožmanom in damo mu čast, ki mu v resnici gre!

Ne mislim reči, da si je zaslužil posebno čast, ko je napisal svoj pastirski list. Ako bi ne bili nasprotniki zagnali radi tistega lista take gonje, bi se nam ne zdelo nič posebnega. Škof je pač samo storil svojo škofovsko dolžnost, nič drugega. Če bi ne bil svaril pred komunizmom, ki so ga bili polni slovenski gozdovi in je silil vedno bolj tudi v slovensko ravnanje, bi mi danes, ko vemo, kaj se je zgodilo na Slovenskem, škofa Rožmana imeli za človeka, ki je "slepce vodil."

Ko pa poznamo njegov pastirski list in vemo, ob kakšni priliki ga je spisal in dal javno brati, tega ne moremo reči. Dosti več bi pa tudi ne rekli, zakaj če človek le svojo dolžnost naredi, za to ne zasluži kake posebne hvale in povzdigovanja.

Če sem torej zapisal, da "klub dol" pred Rožmanom, je to radi tega, ker ZDAJ toliko

podlega obrekovanja prenaša in še na odpuščanje pozivlje, ne zato, ker je napisal svoj list in s tem storil samo svojo dolžnost.

Storiti svojo dolžnost je vsakih samo na sebi prav majhna stvar. Storiti svojo dolžnost z riskiranjem svoje časti, svojega dobrega imena, celo svojega življenja — ljudje božji, to pa niso mačkine solze! To je storil škof Rožman in vse, kar je riskiral, zdaj pada po njem v ogromni meri.

Zato se tretjič pravim: Klub dol pred takim, možem! Naj ga sramote, naj pišejo zoper njega še z večjimi naslovi kot piše na primer Glas Naroda z organizatorskimi krempeljci, bolj ko bodo tako delali, bolj se bo videlo, da morajo z velikostjo škofa Rožmana pada skupno z njim zdaj po vseh tistih, ki so se ravnali po navodilih Rožmanovega pastirskega lista.

Pada po onih, ki so ostali doma in po besedah nekega go-

terenu, da ohranijo VERO in predpogoje za njeno življenje v novih strašno TEŽKIH okoliščinah."

Pada po onih, ki so se umaknili iz domovine in se potikajo po svetu kot popolni brezdomci, ali se pa nočejo vrniti domov iz krajev, kamor so jih še pred popolnim zavladanjem komunizma pognali fašistični in nacistični tirani.

Tudi vsi ti so strašno veliko riskirali, ko so dali prav Rožmanu in njegovemu pastirskemu listu. Strašno veliko so riskirali, ko so tudi oni s prstom pokazali, kje je tisti komunizem, katerega se mora katoličan po besedah Amerikanskega Slovanca in drugih virov absolutno varovati. Vsak, ki je tako storil, je napravil "stavo za svojo glavo" in mnogi mnogi glave nimajo več: . . . Mnogi mnogi jo bodo še izgubili. In ni treba za to reči nobenega "če in ako". . . .

Naj hodi kdo z rokavicami okoli vseh dogodkov v Sloveniji, kakor hoče, naj se smuka okoli partizanstva še bolj "varno" kot mačka okoli vrele kaše, ljudem, ki niso nalašč slepi, ne bo zmešal pojmov. Amerikanski Slovenec je jasno razložil, kje je mesto katoličana napram komunizmu. Škof Rožman je pa tisti nauk samo naobrnil na konkreten slučaj in je svojim vernikom zaklical: Ali komunist ali katoličan!

To je jasno, jedrnatno in moško! Če mora zdaj zato izgubiti svojo glavo, bomo vsaj vedeli, da je bil vse prej ko šleva, pa tudi vse prej ko — "vojni zločinec." Pa ne samo on, ž njim vred tisoči in tisoči Slovencev!

LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV to jasno vidi in odločno želi priskočiti na pomoč najprej raznim slovenskim brezdomcem, potem pa po mo-

žnosti tudi onim, ki se doma "borijo na terenu za VERO . . ." DARUJTE IN NABIRAJTE ZA POMOČ tem tako zelo potrebnim ljudem, ki so v tako hudih stiskah! Misel na LIGO bodi vaš vsakdanji kruh!

Končno eno besedo "inter nos." Le čemu se gospod tako trudijo, da bi svet zvedel za pravo ime tega kolonarja? Ta muja je res že kar ginljiva. Ali ni kolonar sam povedal, da gospod dobro vedo za pravo ime? Čemu potem toliko vrtanja? Kar zapišite, če tako srbi! Koliko časa in tinte bo prihranjene! — Zaplot.

DELO DOBIJO

Ženske za čiščenje

Dnevno delo Poln čas Plača

Zglasite se v Employment Office 5. nadstropje

Wm. Taylor Son & Co. (225)

Ženska za hišna dela

Sprejme se žena ali dekla za hišna opravila. Stalno delo. Vprašajte na 17202 Grovewood Ave. (223)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Proda se hiša 6 sob za eno družino. Nahaja se na 175. cesti. Kogar zanima naj pokliče za podrobnosti KE 3787. (222)

Rodney Adams Heating Service

Instaliramo nove furneze na plin in premog. Popravimo vse vrste furneze. Instaliramo pihalnike in termostate. Za točno postrežbo pokličite KE 5200 550 E. 200. St. (x)

Stanovanje želi

Išče se stanovanje 3 sobe s kopalnico med E. 140. St. in 185. St. za mlad par brez otrok. Kdor ima kaj primerne naj pokliče HE 7535. (222)

Pohištvo in preša

Proda se velika preša za pol tone, cena \$5.00. Dalje se proda pohištvo za sprejemno sobo, Hoover čistilec, kuhinjske stole, jedilna miza. Vse po zelo nizki ceni. Vprašajte na 7215 Myron Ave. EN 1217. (223)

Za popravilo avtov

Išče se v najem 3 garaže ali malo poslopje za popravilnico avtov; najraje med 40. in 82. ceto. Pokličite HE 7025. (222)

Rože naprodaj

Prodajo se zimske rože, različne barve. Dobijo se na 1129 E. 174. St. Vprašajte zgorej. (Sept. 20, 22, 24.)

Lot in piano naprodaj

Proda se lot in dobro ohranjen piano; lot je 40x120 in se nahaja na Huntmere Ave. Kogar zanima naj pokliče IV 1157. (223)

Peč naprodaj

Proda se peč na plin za kuho. Vprašajte na 1097 E. 64. St. (222)

Stanovanje bi rada

Žena vojaka z malo hčerko želi dobiti stanovanje 4 ali 5 sob v slovenski naselbini v St. Clairski okolici. Kdor ima kaj primerne naj pokliče EN 8925. (223)

Novo vodstvo!

Popravljamo pralne stroje, vacuum čistilce, električne likalnike, in druge električne predmete. Mi kupimo in prodajamo pralne stroje. Pridemo jih iskati ter jih pripeljemo na dom. St. Clair Repair Service 7502 St. Clair Ave. EN 7215. (M-T-x)

DELO DOBIJO

MOŠKI ZA LIVARNO

Jako lepa prilika pri

The National Malleable Steel & Casting Co.

Nič problema spremembe

Civilna produkcija v polnem razmahu

Služimo že 77 let prevoznih industrij

The National Malleable Steel & Casting Co.

10590 QUINCY AVE.

(222)

Delajte v

MODERN POSLOPJE THE TELEPHONE COMPANY

potrebuje ženske za hišno znaženje poslopij v mestu

Stalno delo — dobra plača Poln ali delni čas 6 večerov v tednu od 5:10 zv. do 1:40 zj.

Zglasite se v Employment Office 700 Prospect Ave. soba 901 od 8 zj. do 5 pop. vsak dan razen v nedeljo

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Sprejme se takoj na delo zidarje in težake

Išče se zidarje in težake. Dobra plača. Kogar zanima, naj se zgleda na 960 E. 185 St. (x)

Za likanje

se takoj potrebuje operatorice

Odprto mesto za več izkušnih žensk, ki bi popravljale moško obleko. Zaposlitev poln čas in stalno delo s plačo.

Halle Bros. Co.

1228 E. 12. St.

(222)

Carpenterji

Izkušeni Poln čas Unijska plača

Zglasite se v Employment Office 5. nadstropje

Wm. Taylor Son & Co. (225)

Ženske

Delo na benchu

Punch Press Operatorice

Stalno delo

Cleveland Wire & Spring Co.

E. 38. St. & Hamilton.

(222)

Moški

Automatic Coilers

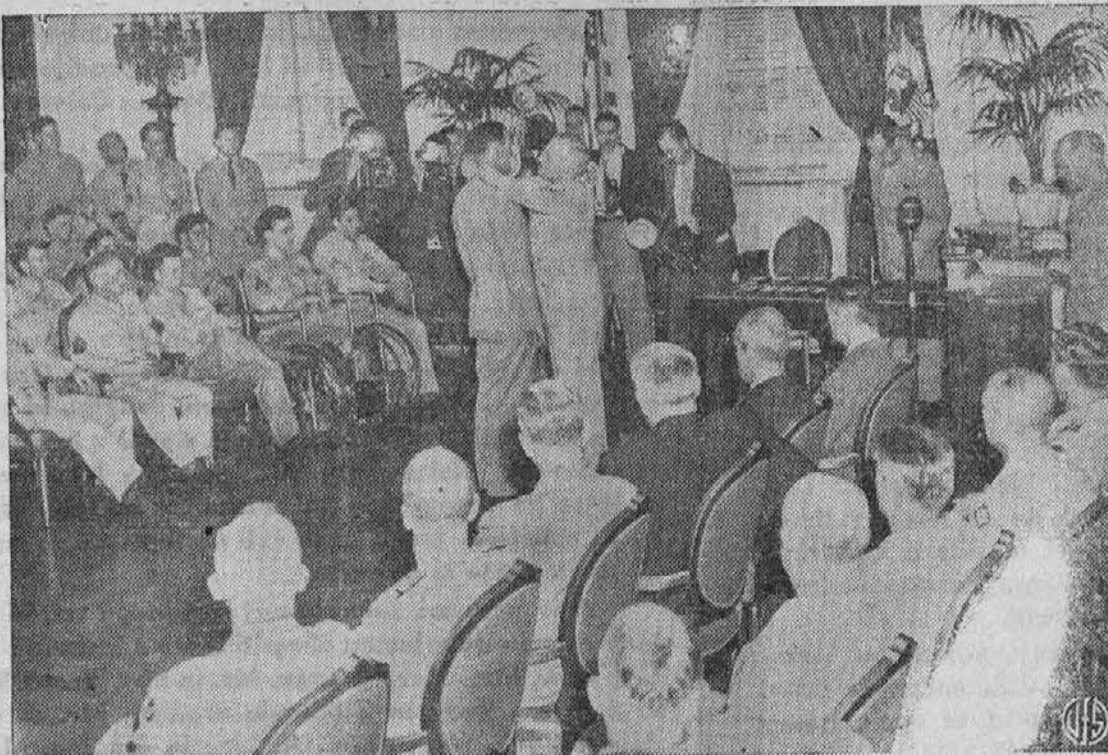
Punch Press Operatorji in skladiščniki

Stalno delo

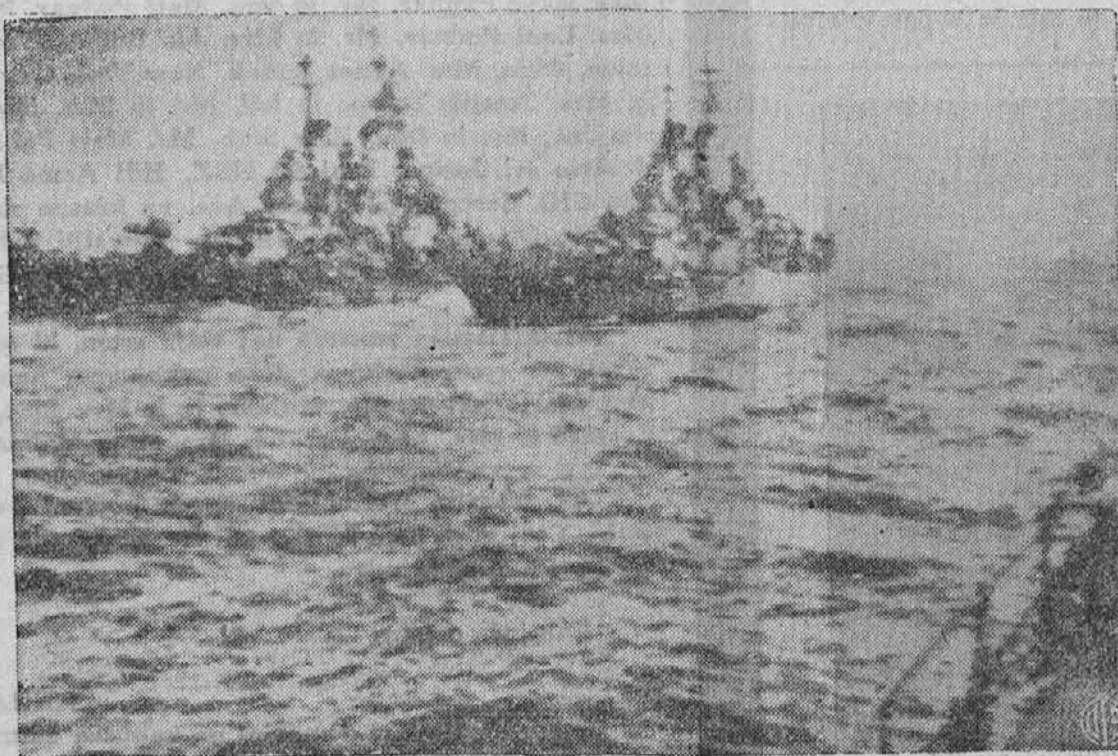
Cleveland Wire & Spring Co.

E. 38. St. & Hamilton.

(222)

Gornja slika nam predstavlja predsednika Harry S. Truman, ki podeljuje "Congressional Medal of Honor" 28 veteranom iz II. svetovne vojne. Odlikovanja so bila razdeljena v vzhodni sobi Bele hiše v Washingtonu. Predsednik pripenja odlikovanje Capt. Bobbie E. Brown-u iz Columbusa, Ga., med tem ko ostali junaki, med njimi nekateri težko ranjeni, in gostje sede ob strani.

Na poti v Tokio zaliv. — Na sliki vidimo bojni ladji USS Iowa (levo) in Missouri (desno) vodilna ladja admirala Halseya po veljniku 3. mornarice. Ladji sta se sredi morja približali druga drugi na sto čevljev, da sta izmenjali nekaj moštva. Mornariški poveljniki pravijo, da je to prvi slučaj v zgozovini mornarice, da je bilo moštvo premešeno iz ene ladje na drugo na visokem morju.

MALI OGLASI

Išče stanovanje

Zakonski par z 11 letno hčerko želi dobiti stanovanje 4 ali 5 sob s furnezom. V okolici od E. 55 St. do E. 79 St. Kdor ima kaj, naj pokliče HE 1748. (224)

PIVO V ZABOJIH

Leisy . . . Schlitz Dortmund . . . Standard in

dobro vino na galone EMERY'S 961 Addison Road (x)

Furnezil!

Popravljamo vsake vrste Resetting \$15, čiščenje \$5 Termoskat kontrola Lahka mesečna odplačila Chester Heating Co. 1193 Addison Rd. ENdicoott 0487

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

Neznani pevec je bil oblečen po najnovejšem kroju: suknjo jasnozeleno s srebrnim robom, okoli boka bogato pozlačen pas, na njem nedolg in prav tako neširok meč, skoro popolnoma podoben poznejšemu bodalcu, hlače ozke in tesno se prilagajajo-če telesu, in tudi pokrivalo na glavi razločljivo od navadne čapke. V levici je imel pevec liro.

"Pokaži svojo umetnost!" Kraljevič Valdemar je pevcu uljudno namignil z desnico. Tujec se je vnovič priklonil in nato pričel:

"Dob stoji na širnem polju, kukavica je na dobo zakukala — zaplakala, da pomlad ni večna. . . Kak bi dozorelo žito, če pomlad bi vedno bila? Kak bi dozorelo sadje, če bi zmir poletje bilo. Kaj bi bilo s klasjem in stogu, če jesen bi vedno bila?"

Vas muči naduha?

Pri nas si lahko nabavite najboljše olajšavo za to mučno bolezen. Zdravilo je jamčeno ali pa dobite denar nazaj.

Mandel Drug
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.

SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland 10, Ohio

Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30
dopoludne do 10 zvečer.
Zjutraj vse dni ob sredah

V BLAG SPOMIN
PRVE OBLETNICE SMRTI
LJUBLJENEGA IN NIKDAR
POZABNEGA SOPROGA,
SINA IN BRATA

Pvt. Rudy Koren

Leto dni že počivaš v tuji zemlji. Dal si svoje mlado življenje za domovino. Kruta vojna, kaj si storila, da si mi ljubelega soproga vzela, materi edinega sina, sestrin edinega brata. Vendar Tvojih dragih in lepih spominov nam pa nihče ne more vzeti.

Dragi Rudy, saj si vedno med nami, vedno se pogovarjamo o Tebi. Počivaj mirno v tuji zemlji. Zavladalo bo zopet veselje, ko se pri Bogu snidemo.

Žalujoci ostali:

MARY KOREN, soproga;
ROSE KOREN, mati;
MRS. ROSE MECKSEN, MRS.
VERONICA POTONČIK,
sestri.

Cleveland, O. 24. sept. 1945.

in sedel na sveže nasuto gomilo.

"Niklotov sokol!" je zašepetalo več ustnic naenkrat.

"Da, ta, na katerega sem v mišinski deželi nameril svoj lok. Takrat sem prvič videl vašega starega vojvodo. In niti v sanjah bi mi ne prišlo na misel, da pridem kdaj v vašo domovino. Prav me je svaril vaš vladar, naj ne spuščam za sokolom puščice. In kaj mi pri-
našaš iz ljube domovine?"

Gospa Adleta je upirala pogled v križ na pročelni strani z izrazom globoke hvaležnosti na blestem obličju. Premislav glas se je čudno mehčal in čelo se mu je zopet jasnilo.

"Ali te smem prositi jasni gospod, da mi dovoliš za nekaj trenutkov pogovor med štirimi očmi? — Visoki gostje za trenutek oprostite."

Pevec, Černin, Sobehrd, o čigar potovanju z očetovega gradu do sem bi bilo predolgo pripovedati, se je na vse strani uljudno priklanjal in njegov pogled se je zopet srečal z očmi Draguščinimi, v kateri je na prvi pogled spoznal Premislavo hčer.

Premisl je obstal po nekaj korakih v postranski sobici, kjer sta bila sama s selom.

"Gospod, blagovoli se brez odlašanja odpraviti na pot. . . Kakor hitro se pokažeš na Češkem, takoj se potegneš za seboj. Ko sem odhajal, je bil stric škof zelo bolan in se je dal odnesti v Heb, da bi mogel v miru umreti."

"In moj starejši brat?"

"Tedad je bil že zaprt. Moj oče ti s ponižnim pozdravom javlja, da ne smeš odlašati niti trenutek. V naših krajih je vse za te, in če bi kdo ne bil, bi bilo to le zato, ker se boji, da ga morebiti kaznuješ za Zdicko izdajo."

"Zdice so oprane že na mišenskih tleh."

"Blagovoli, gospod, brez odlašanja!"

"Pojdem! Še enkrat se poizkusim za svojo dediščino!"

"In blagoslavljal te bo ves češki narod!"

"Za zdaj sprejmi za svoje poslanstvo moje zahvalo. Če Bog da, poravnam svoj dolg na Hradčanih skrbneje."

"Kličejo me nazaj v domovino. . . Pojdem. Dnevi našega potikanja po svetu, soproga moja, se morda vendarle bližajo koncu."

"Da bi dal to dobrotljivi gospod Bog!" je spregovoril oče Dobrogost, in oči gospe Adlete so se zopet obrnile h križu na pročelni strani z izrazom iskrene hvaležnosti.

"Tudi moje upanje se bliža izpolnitvi! — Še enkrat te prosim vojvoda in te opominjam tvoje obljube!"

"Na Hradčanih, kraljevič!"

Premisl se je kar naenkrat spremenil. Njegove oči so bile polne ognja, s čela so mu izginile oblaki, ledene poteze na obrazu so se mu raztajale in v glavi se mu je zopet vzbudila

hitrost mišljenja, s katero se je odlikoval pred vsemi drugimi v tako veliki meri.

"Želim ti najsrečnejšega in dobrega konca, vojvoda, in vam jasna gospa, najlepšega sija boginje sreče."

Kraljevič Valdemar je dvignil čašo, v kateri je prekipela medica, njegova roka se je dotaknila roke Draguščine in med splošnim napivanjem se je nagnil kraljevič k Premislavi hčeri: "In na tvojo naklonjenost do mene, krepostna devica!"

Draguška je povesila oči v tla in potegnila pajčolan čez pol obraza. Naenkrat je tako močno zardela. . .

"In če ti da, jasni gospod moj, Bog zmago kakor trdno upam in neomahljivo verujem vanj, na večno prijateljstvo med češkim vojvodo in danskim kraljem, med češkim na-

rodom in danskim ljudstvom."

Glas očeta Dobrogosta še ni umolknil, ko se je začelo po izbi vriskanje, ki je po gromovitih klicih prekašalo vse prej-
šnje izraze veselja in prijateljstva.

"In med svetlim rodom mojih gospodov in vznešeno krvjo čeških Premislavcev na najožje prijateljstvo!"

Draguška si je ob teh besedah viteza Jitrenca potegnila pajčolan čez cel obraz.

Kraljevič je stiskal njeno roko v svoji.

Le mladi Černin je postal naenkrat zelo molčeč, rdečica mu je ginila z obličja, in čaše ni več pritisnil k ustnicam.

Toda k sreči tega ni nihče opazil.

Mlademu pevcu pa se je vendar zdelo, da se v tem burnem vriskanju podira nad njegovo glavo strop, da mu izginja mo-

drina na nebu pomladnega življenja, in da vstajajo na obzorju temnejši in groznejši oblaki.

Valdemarova roka je stiskala Draguščino levoico. . . Kraljevič bi za te trenutke žrtvoval vse. . . Draguščino obličje je še vedno zakrival pajčolan, a vendar je bilo mogoče opaziti temno rdečico na njem.

Mladi pevec, ki je prinesel Premislav najradostnejše poročilo, je bil molčeč, v zadregi in bled; opiral se je ob stol, kakor da ga hočejo vsak trenutek zapustiti moči.

Na ženinovi strani je naenkrat vstala Jitruška. Njemo obličje je žarelo notranje sreče, danes je popolnoma pozabila na vse — tudi na Vlhčovo prerokovanje, besede očeta Dobrogosta v leseni cerkvi so prepodile ves ta strah. V svoji beli desnici je tudi držala čašo, okoli ustnic ji je igral očarujoč

smehljaj, ki se je ko so se odprle, v srebro.

(Dalje prihodno)

VSE KARNI

se potrebuje od zob bodisi izvlečenje zob in enako, lahko še polno zadovoljstvo niku, ne da bi zgledali dosti časa. Vse delo, kadar vam čas dopušča naslov:

DR. J. V. ZUB

6181 St. Clair
Nad North America
Vhod na 62. cestni poslojpe.

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA

Prescription Service

Vogal St. Clair Ave.
ENDICOTT

1888

1945

Naznanilo in Zahvala

S tužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom in prijateljem prebridko vest, da nas je za vedno zapustil moj ljubljeni in nikdar pozabljeni soprog

Mike Podnar

ki je spreviden s svetimi zakramenti po dolgi bolezni v Veteranski bolnišnici izdihnil svojo blago dušo dne 28. avgusta 1945 v starosti 56 let. Po opravljenih cerkvenih obredih v cerkvi sv. Vida smo ga položili k nemu počitku dne 28. avgusta 1945 na Calvary pokopna lišče.

V dolžnost si štejem, da se tem potom prisrčno zahvalim Rev. Francis Baragi za opravljeno pogrebno sveto mašo in cerkvene pogrebne obrede.

Posebno se želim prisrčno zahvaliti Mrs. Mary Cervan, Mrs. Mary Baznik, Mrs. Rose Cesnik, Mrs. Angeli Vrhovnik, Mrs. Mary Fink in Mrs. Anna Sante, ki ste mi bile v prvo pomoč in tolažbo v tem najbolj težkem času. Enako tudi vsem drugim, ki so mi na en način ali drugi kaj dobrega storili v teh žalostnih dnevih. Ravno tako tudi prisrčna hvala vsem, ki so se ga spomnili in ga obiskali v bolezni, ter ga prišli pokropiti, vsem, ki so čuli ob krsti ter se udeležili svete maše in pogreba.

Prav prisrčno zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so v blag spomin pokojnemu okrasili krsto s krasnimi vencic in sicer, Mrs. Mary Cervan, Mr. in Mrs. Frank Wolf in družina, Vovk in Znidarsic družine, Mr. in Mrs. Albert Vovk, Mr. in Mrs. A. Linc in družina, Mr. in Mrs. Edward in Ann Pryatel, Mrs. Mary Vidmar, Mr. in Mrs. R. E. DeLaney and Family, Mrs. Mary Yozipovich — Helen in William, Mr. in Mrs. Joseph Baznik, Mr. in Mrs. Frank Cesnik, Mr. in Mrs. Peter Fink družina, Mr. in Mrs. Frank Novak in družina, Mr. in Mrs. Sante in družina, Mr. Marko Podnar, Mr. in Mrs. Steve Podnar, Mr. in Mrs. Matt Podnar, Mr. in Mrs. Emil Podnar, Mr. in Mrs. Joe Budak, Youngstown, Ohio, Mrs. Agnes Budak, New York City, Mr. in Mrs. Joseph Trebec in hči, Mr. in Mrs. Siloy in družina, Mr. in Mrs. Blaz Stok, Mr. Matt Paušhak, društvo sv. Josipa, broj 99 HBZ, Hill Acme Local 735 CIO, Sosedje iz Prosser Ave. za krasen skupni venec. Obenem se želim iskreno zahvaliti nabiral-kam Mrs. Mary Shume in Miss Mary Klemenčič za njih trud.

Moja iskrena zahvala naj velja vsem, ki so darovali za svete maše za dušo pokojnega, namreč: Mrs. Mary Cervan, Mr. Anthony E. in Mrs. Linc, Mr. Edward in Mrs. Anna Pryatel, Mrs. Mary Vidmar —

Alice - Marie in Francis, Mrs. Rose Vovk in družina, Mr. in Mrs. Frank Znidarič, Mr. in Mrs. Vovk, Mr. in Mrs. Luke Hovecar, Mrs. Peter Fink, Mr. in Mrs. Joseph Baznik, Mr. in Mrs. Jansa in družina, Mr. in Mrs. John Verhovnik in družina, Mr. in Mrs. Mike Klemenčič, družina Valerij, Mr. in Mrs. Frank Cesnik, Mr. in Mrs. Edward, Mrs. Mary Hrstar in družina, Mrs. A. Pohar, Mrs. Frank in Anna Zakrajsek, Mr. in Mrs. Perpar in družina, E. 177 St., Mr. in Mrs. Frank, Mr. J. Glinsek, Mr. A. Meznarsic, Mr. Anton Baznik, Mr. Frank Banich, Mrs. Mary, Mr. in Mrs. Louis Radina, Mrs. Antonia, Mrs. Anna Zivich, Mr. in Mrs. F. Mauer, Mrs. Linc, Mrs. Ann Strazisher, Mrs. Rose Simsek, Mrs. Mrs. Ivan Vlasich, Mrs. Louis Crncovich, Mr. in Mrs. Kos, Mr. in Mrs. Cestarich, Mrs. J. Zgonc, Mrs. ces Vidmar, Collinwood, sosedje iz Prosser Ave. K. Wellman Girls Dept. 207-A 2nd Shift, Mary Frances - Anna - Eleanor - Dorothy.

Iskreno se zahvaljujem tudi vsem, ki so dali je avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu in sicer: Mr. Edward F. Pryatel, Mrs. Luke Hovecar, Mr. Frank Banich, Mr. in Mrs. Albert J. Vovk, Raymond Vovk, R. A. DeLaney, Mr. Anton Meznarič, Mrs. Matt Podnar.

Mojo iskreno zahvalo naj sprejmejo člani štva sv. Josipa broj 99 HBZ, ki so nosili krsto na pokopališče in jo položili k večnemu počitku.

Iskrena zahvala tudi vsem, ki so mi izrazili patije s sožalnimi pismi ali kartami.

Hvala pogrebniemu zavodu Zakrajsek za klonjenje in za lepo urejen pogreb.

Slučajno, če bi bilo kako ime pomotoma sčeno vas prosim, da mi oprostite in se vsem srčneje zahvaljujem.

Ti, dragi in preljubljeni soprog, počivaj v miru in sladko spavaj v ameriški grudi. Dokončaj si svoj pot. Tvoj grob bom obiskovala ter ga krasila s cvetjem. V tolažbo mi je zavest, da se skupno snideva na kraju večnega miru.

Žalujoča ostala:

ANNA PODNAR, soproga

V stari domovini pa zapuša žalujočega brata JOHNA in sestre MARIE in AGNES

Cleveland, Ohio, 24. septembra 1945.

Ameriški vojaki na počitnicah. — Naši fantje, ki se nahajajo v Evropi, kaj radi izrabijo svoje počitnice za razne izlete. Tako vidimo skupino naših vojakov na izletu v Švicarskih Alpah, kjer je zimski šport skozi celo leto.